

מ"י 19961/01/19 - רדואן יחיא נגד משטרת ימ"ר חוף

בית משפט השלום בחיפה

מ"י 19961-01-19 יחיא נ' משטרת ימ"ר חוף

לפני	כבוד השופטת מריה פיקוס בוגדאנוב
מבקש	רדואן יחיא
נגד	משטרת ימ"ר חוף
משיבה	

החלטה

לפניי בקשה להשבת תפוסים לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח משולב] תשכ"ט - 1969 (להלן: "פסד"פ").

בתאריך 8.1.19 נעצר המבקש במעבר גבול אלנבי בחשד לביצוע עבירות של הפצת חשבוניות פיקטיביות, קשירת קשר לביצוע פשע, קבלת דבר במרמה ועבירות על חוק איסור הלבנת הון. בהתאם לחשד, המבקש יחד עם אחרים היה מעורב, בין היתר, בהפצת חשבוניות פיקטיביות בסכום כולל של עשרות מיליוני שקלים וביצוע פעולות ברכוש האסור בשווי של עשרות מיליוני שקלים.

במעמד מעצרו נתפסו ברשותו של המבקש חפצים שונים וכספים מזומנים לפי הפירוט הבא: 2,230 ₪, 4,772 דולר ו- 1,050 יורו (ראה דוח פעולה ותפיסה מיום 8.1.19).

המבקש ביקש להשיב לו את החפצים שנתפסו ברשותו וכן את הכסף שנתפס במזומן.

ב"כ המשיבה הסכים להחזרת כלל התפוסים, למעט החזרת המזומנים.

בדיון שהתקיים בתאריך 19.5.19 טען ב"כ המבקש כי הכספים שנתפסו ברשותו של המבקש אינם קשורים לביצוע העבירות, שבהן הוא חשוד במסגרת התיק, ועל כן המשיבה לא תוכל לבקש את חילוטם בסוף ההליך, במידה ויוגש כנגד המבקש כתב אישום, והוא יורשע בו.

ב"כ המשיבה הגיש במעמד הדיון דוח סודי המפרט את התשתית הראייתית, שנאספה עד כה על ידי היחידה החוקרת (במ/1), וטען כי הכספים נתפסו לצורך הבטחת חילוט עתידי, בהתאם לפסקה המאפשרת תפיסה לשם הבטחת חילוט בשווי.

דיון והכרעה:

המסגרת הנורמטיבית

עמוד 1

סעיף 32 (א) לפסד"פ קובע כדלקמן:

"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה".

בהתאם לסעיף, קיימות מספר עילות חלופיות המצדיקות תפיסת חפץ ע"י שוטר, והן: אם קיים יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה עבירה, או עומדים לעבור עבירה, או שהיווה אמצעי לביצועה, או אם הוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, וכן אם החפץ ניתן כשכר בעד ביצוע העבירה.

בפסיקה נקבע שרמה ראייתית של "יסוד סביר להניח" דומה לרף הראייתי הנדרש לצורך מעצרו של אדם בטרם הגשת כתב אישום, דהיינו "חשד סביר" לביצוע העבירה (ראה בש"פ 8353/09 **מגאליניק נ' מדינת ישראל** (26.11.09)).

משנתפסו החפצים, רשאי המבקש לבקש את השבתם מכוח סעיף 34 לפסד"פ. בית המשפט מוסמך להורות על המשך החזקתם, על השבתם, ורשאי הוא להתנות את ההשבה בתנאים שיקבע.

בהתאם לפסיקה, קיימות שלוש תכליות עיקריות לתפיסת חפצים מכוח סעיף 32 לפסד"פ ולהחזקה בהם ע"י המשטרה: **תכלית מניעתית** - באשר לחפץ שעלול לשמש לביצוע עבירה; **תכלית ראייתית** - באשר לחפץ שעשוי לשמש כראיה בהליך המשפטי; **ותכלית של חילוט** - באשר לחפץ, בו נעשה שימוש לצורך עבירה, או חפץ שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה, או כאמצעי לביצועה.

סמכות התפיסה בטרם הגשת כתב האישום בתיקים של הלבנת הון נדונה והוכרעה לאחרונה על ידי בית המשפט העליון, ונקבע כי סמכויות החיפוש והתפיסה לפי פסד"פ יחולו בשינויים המחויבים, וניתן במסגרת הפסד"פ להורות על תפיסת הנכסים להבטחת החילוט גם בשווי הרכוש האסור. (ראה בש"פ 5723/14 **טולוטו נ' משטרת ישראל** (03.11.14) ורע"פ 6709/15 **דנה שירותי נמל ולוגיסטיקה בע"מ נ' משטרת ישראל** (21.1.16)):

"מעבר לדרוש, אוסיף כי גם לגופם של דברים דין הבקשה - להידחות. בהקשר זה אבהיר: (א) סעיף 21(א) לחוק איסור הלבנת הון מסמין את בית המשפט להורות במקרה בו נאשם הורשע, לפי סעיף 3 או 4 לחוק זה - על חילוט רכושו של הנידון, בנוסף לכל עונש, בשווי הרכוש שנעברה בו עבירה, ששימש לביצועה או איפשר אותה, וכן בשווי רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצועה, או שיועד לשם כך. "רכושו של הנידון" מוגדר בסעיף 21(ב) לחוק - "כל רכוש שנמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונו" (ראו: ע"פ 2010/12 **מדינת ישראל נ' יורו-צ'ינג, [פורסם בנבו] בפיסקה 8 (20.03.2012)). מטרתו של החילוט הינה "לוודא כי חוטא לא יצא נשכר, כי בלעו הבלתי חוקי של אדם יוצא מפיו, ולהודיע את העוברים על החוק ואת העבריינים- בכוח, שיעשה הכול כדי שלא יתקיים בהם הפסוק כי דרך רשעים צלחה" (ראו: ע"א 9796/03 שם טוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(5) 397, 421 (2005); עיינו גם לאחרונה: ע"פ 6145/15 **פישר נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] בפיסקה 21 (25.10.2015); ע"פ 4456/14 **קלנר ואח' נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] בפיסקה 114 (29.12.2015)).**

(ב) סמכות התפיסה בטרם הגשת כתב האישום נדונה והוכרעה בפסיקתנו (ראו: בש"פ 5723/14 **טולוטו נ' משטרת ישראל, [פורסם בנבו] בפיסקה 10 (03.11.2014); עיינו גם: סעיף 26(א) לחוק**

איסור הלבנת הון, הקובע כי סמכויות החיפוש והתפיסה לפי הפסד"פ, יחולו, בשינויים המחויבים, גם לעניין רכוש שביחס אליו ניתן לתת צו חילוט לפי חוק זה; עיינו גם: סעיפים 32 ו- 39 לפסד"פ).
כאשר נתונה בידי בית המשפט הסמכות לחלט רכוש, כי אז תוקנה גם סמכות העזר לתפוס אותו רכוש ולהחזיקו עד להחלטה מה יעלה בגורלו (ראו: ב"ש (ת"א) 91455/02 פרקליטות מחוז ת"א נ' צין, [פורסם בנבו] בפסקה 5 להחלטתו של השופט א' שהם (11.07.2002)).

סמכות התפיסה נועדה להבטיח את החילוט העתידי, אם וכאשר יורשע החשוד (ראה בש"פ 342/06 חב' לרגו נ' מדינת ישראל (12.03.06)), והיא כרוכה בפגיעה בזכויות הקנייניות של החשוד כשנגד אותה הפגיעה עומד האינטרס הציבורי בחילוט העתידי. על בית המשפט הדן בבקשה לשקול את הצורך בהמשך התפיסה לצורך הגשמת תכליתה ולאזן אינטרס זה אל מול הפגיעה בזכות הקניין, בשים לב לחלוק הזמן מעת התפיסה ולהתמשכות הפגיעה ובשים לב לחזקת החפות העומדת לחשוד.

בעניין זה יפים הדברים שנאמרו בבש"פ 302/06 חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (12.3.06):

"קיומו של מקור סמכות לתפיסת החפץ מלכתחילה אינו מצדיק בהכרח את המשך החזקתו לאורך זמן, ויש לבחון האם מתקיימת עילה להמשך תפיסתו בחלוף זמן ואם כן, האם קימת "חלופת תפיסה" נאותה, העשויה להגשים בעת ובעונה אחת להגשים את תכלית התפיסה בלא פגיעה בלתי מידתית בבעל הקניין. מקום בו ניתן למצוא נוסחת איזון נאותה כאמור, ראוי להחילה, תוך שחרור התפוס אגב קביעת תנאים מידתיים הולמים להגשמת תכלית משולבת של הגנה על האינטרס הציבורי ושמירה על זכויות הפרט."

מן הכלל אל הפרט:

יסוד סביר להניח:

ב"כ המבקש לא טען כנגד קיומו של יסוד סביר להניח כי המבקש ביצע את העבירות המיוחסות לו במסגרת תיק החקירה, לרבות עבירות על חוק איסור הלבנת הון, תש"ס - 2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון").

לאחר שעיינתי בתיק החקירה במסגרת הארכות המעצר, שהתנהלו בפניי [ראה החלטות מתאריכים 9.1.19, 13.1.19, 16.1.19], ובדוח הסודי שהוגש לעיוני (במ/1), סבורני כי קיים יסוד סביר להניח כי החשוד היה מעורב בביצוע העבירות, בהן הוא נחשד במסגרת תיק החקירה, ואף מעבר לכך.

אדגיש כי בהתאם לראיות שנאספו עד כה, שווי העבירות מסתכם בעשרות מיליוני שקלים, כאשר למשיב היה תפקיד מרכזי של העברת הכספים המולבנים משטחי הרשות לתחומי ישראל.

סמכויות תפיסה והמשך החזקה:

הטענה של ב"כ המבקש, לפיה למשיבה אין תשתית ראייתית להצביע על קשר ישיר בין הכספים שנתפסו לביצוע העבירות, ועל כן, לא תוכל לחלט את הכספים בסוף ההליך, אם יורשע המבקש בדין, אינה נכונה, בשים לב לאפשרות

חילוט מתוך הרכוש הנדון בשווי העבירה לפי סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון.

בשים לב להלכה לפיה ניתן לתפוס רכוש ולהחזיק בו בטרם הוגש כתב אישום לפי סמכויות התפיסה הקבועות בפסד"פ - הרי הכסף נתפס על ידי המשיבה ומוחזק על ידי כדן לשם הבטחת חילוט עתידי, לפי חוק איסור הלבנת הון, אם המבקש יורשע (ראה בש"פ 5723/14 טולוטו נ' **משטרת ישראל** (03.11.14) ורע"פ 6709/15 דנה **שירותי נמל ולוגיסטיקה בע"מ נ' משטרת ישראל** (21.1.16)).

האיזון בין האינטרסים המתנגשים:

מדובר בתיק מורכב ומסועף, במסגרתו נחקרו עשרות חשודים, ומטבע הדברים, חקירה מסוג זה דורשת זמן. החקירה הגלויה החלה רק לפני 4 וחצי חודשים, ומיצוי החקירה וקבלת החלטה בתיק בדבר הגשת כתב אישום או אי הגשתו עלולים לקחת עוד פרק זמן מסוים, כשהוא בגדר זמן סביר לקידום חקירת התיק וקבלת החלטות בו. אציין עוד כי המבקש אף אינו מקל על המשיבה בקידום חקירת התיק, והאחרונה אינה מצליחה לגבות ממנו חקירות רצופות, ואף קיים קושי לתאם עמו את מועדי החקירות, כפי שעלה במהלך הדיון.

על כן באיזון בין האינטרסים, מחד - האינטרס להבטיח חילוט עתידי, ומאידך - חזקת החפות העומדת למבקש ופגיעה בזכות הקניין שלו, בשלב זה גובר האינטרס הציבורי להמשך בהחזקת המזומן שנתפס ברשותו של המבקש.

על כן הבקשה נדחית.

נציג המשיבה יתאם עם מזכירות בית המשפט החזרת דו"ח סודי שנמסר לעיוני.

ניתנה היום, כ"ג אייר תשע"ט, 28 מאי 2019, בהעדר הצדדים.